

Koers Drechtse Stromen 2021 – 2025

Visie bestuur op de toekomst van Drechtse Stromen

In dit document schetsen we onze visie op de koers die we de komende tijd willen varen.
Deze koers is telkens is op de rechter pagina's te vinden.
Op de linker pagina's vindt u in de kaders toelichtende teksten over de noodzaak, opgave en onze stichting zelf.

Stichting Drechtse Stromen
www.drechtsestromen.net

Dordrecht, april 2021

Adres
e-mail
website
Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel

Voorstraat 78
3311 ER Dordrecht
secr@drechtsestromen.net
www.drechtsestromen.net
6049793

Inhoud

Visie op de toekomst van Drechtse Stromen	4
Onze aanpak	7
2021-2025	8
Snel besparen	9
Iedereen doet mee	9
Advies	9
Samen met de burens	9
Samenwerking met gemeenten.....	11
Organisatie	11
Continuïteit en financiering.....	13
Werkgebied.....	13
Jaarplan 2021.....	15
Snel besparen	15
Iedereen doet mee	15
Advies	15
Samen met de burens	15
Opleiden energiecoaches.....	15
Communicatie.....	15
Volgen gemeentelijk beleid.....	16

De noodzaak

Er ligt een enorme opgave willen we tijdig de klimaatopwarming terugdringen en onder de 2 graden Celsius houden en zeker als we 1,5 graad nastreven. Momenteel koersen we in de wereld af op een stijging van minimaal 3 graden Celsius in 2050. Dat heeft grote consequenties in de wereld: gebieden die uitdrogen, drinkwatertekorten, zeespiegelstijging, grote groepen vluchtelingen. Bij ons komt bijvoorbeeld overeen met een zeespiegelstijging van zo'n 5 meter! Gaat de waterkering in de Nieuwe Waterweg dat houden?

Intussen merken we de gevolgen van de temperatuurstijging al goed. Ook in Nederland wordt record op record verbroken, hebben we last van verdroging in de zomer, hebben we last van de steeds heviger regenvuilen. We zien orkanen ook in het oostelijke deel van de Atlantische Oceaan en in het Middellandse Zeegebied ontstaan, enz.

Vaak horen we, dat eerst de andere landen meer hun best moeten doen voordat Nederland moet investeren. Telkens weer blijkt echter dat Nederland niet vooroploopt in de energietransitie, maar juist helemaal achteraan. Als rijk land moet juist Nederland kunnen laten zien dat het kan en hoe het kan. Daarmee kunnen we met recht ook andere landen tot meer actie aanzetten.

Allereerst moeten we ons best doen om de CO₂-uitstoot terug te dringen. Als Drechtse Stroom zetten we ons in om het energiegebruik in de gebouwde omgeving terug te dringen en waar nodig alleen duurzame energie te benutten.

Vervolgens ontkomen we er niet aan ook onze omgeving aan te passen aan de nieuwe klimaatomstandigheden: meer koeling in de zomer, voorkomen van wateroverlast bij de steeds heviger regenvuilen, meer water vasthouden om de drogere zomers door te komen.

Visie op de toekomst van Drechtse Stromen

In 2012 hebben bezorgde Dordtenaren stichting Drechtse Stromen opgericht. Wij willen de aarde goed overdragen aan de volgende generaties en ons daarvoor actief inzetten. De energietransitie in de regio Drechtsteden willen wij versnellen, met in het bijzonder aandacht voor het besparen van en het lokaal opwekken van energie in de gebouwde omgeving. Vooral helpen we graag bewoners bij het isoleren en uiteindelijk aardgasvrij maken van hun woning.

Ons uitgangspunt is dat iedereen kan meedoen. Ook mensen die zelf onvoldoende middelen hebben, moeten hun huis kunnen isoleren en andere energiebesparende maatregelen aanbrengen. Isoleren en daardoor minder energie verbruiken, helpt bij het terugbrengen van de CO₂-uitstoot, vergroot van het comfort in huis en voor ons aller portemonnee. Ons motto: wat je niet gebruikt hoeft je niet op te wekken!

In dit document nemen we u mee naar de noodzaak van de energietransitie, de opgave in de Drechtsteden, de resultaten, onze stichting in transitie: van een vrijwilligersaanpak naar een stevige hybride organisatie, onze activiteiten en menukaart, samenwerkingspartners en continuïteit en financiering voor de periode 2021-2025.

Bij ons werk maken we het volgende onderscheid:

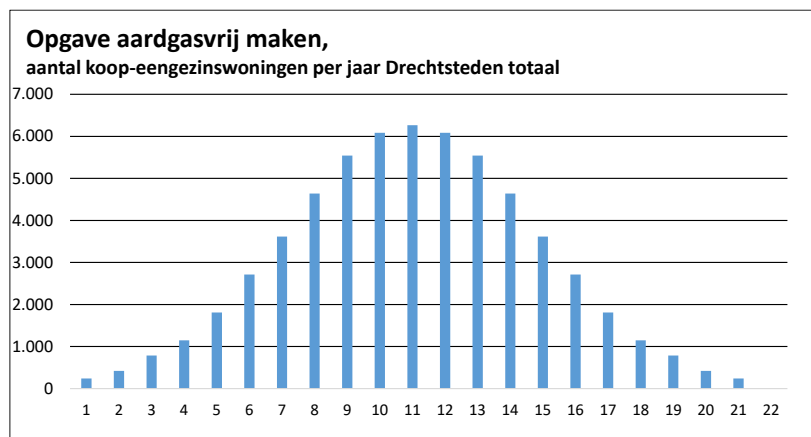
- Snel besparen: We helpen bewoners bewust te maken van het belang van energiebesparing en met het nemen van kleine maatregelen.
- Advies: We helpen eigenaren met een persoonlijk energieadvies over de aanpassing van hun huis met grotere maatregelen.
- Samen met de burens: waar het even kan geven organiseren we de advisering en aanpak samen met andere bewoners in een straat en buurt.
- Iedereen doet mee: samen met partners met een sociale invalshoek helpen we mensen met een kleine beurs hun energielasten omlaag te brengen met advies over en het aanbrengen van kleine maatregelen en met bewustmaking van eigen gedrag.

Van begin af aan werken we met vrijwilligers, burgers helpen burgers. Waar soms een specifieke deskundigheid vereist is werken we wel met betaalde professionals. Om meer voor elkaar te kunnen krijgen gaan we meer professionals inschakelen, die daar voor betaald worden. Het gaat dan om coördinerende en ondersteunende werkzaamheden, zoals projectleiding, communicatie en administratie. Maar ook in de uitvoering kunnen we, om meer meters te maken, professionals inzetten.

Opgave

In de Drechtsteden is afgesproken dat de gebouwde omgeving in 2050 energieneutraal moet zijn. In de eerste versie van de Regionale Energie Strategie stond nog het uitgangspunt om in 2035 energieneutraal te zijn. Dat sluit ook beter aan bij de noodzaak om onder een opwarming van 1,5 graden te blijven. Tegelijk ligt er een opgave om in Nederland zo snel mogelijk van het aardgas af te gaan.

Dan gaat het over grote aantallen. In het begin doe je minder, na een zekere tijd ben je op tempo en op termijn zullen de investeringen weer afnemen. In onderstaande grafiek zijn de aantallen om te bouwen woningen per jaar weergegeven. **In de Drechtsteden totaal loopt dit op zijn hoogtepunt op tot ruim 13.000 woningen per jaar.** De **verhuurders** worden geacht dit zelf op te pakken, zeker met de corporaties zijn daarover afspraken in voorbereiding. Voor grote **appartementencomplexen** liggen collectieve oplossingen voor de hand. Voor **de koopeengezinswoningen** ligt het ingewikkelder; alle eigenaren moeten worden verleid tot het nemen van maatregelen. In de Drechtsteden gaat het om ca. **60.000 koopeengezinswoningen**, op het maximum ca. 6.000 woningen per jaar. Ook per gemeente gaat het om grote aantallen, bijvoorbeeld in Dordrecht bijna 2.400 woningen in het topjaar en in Hardinxveld-Giessendam, met het minste aantal koopwoningen, gemeente, nog altijd 350 woningen in het topjaar.

Grofweg kunnen drie aspecten onderscheiden worden: technisch, financieel en sociaal. Alom wordt er gepraat over hoe de transitie tot stand gebracht moet worden. Vooral de techniek krijgt de aandacht: de leidingen in de straat, de toe te passen warmtebron, enz. In principe zijn alle technieken beschikbaar en hoeven we niet te wachten tot nieuwe innovaties. Natuurlijk, in de loop der tijd zullen met nieuwe innovaties de technieken verbeteren, er is echter geen reden om niet nu al aan de slag te gaan..

Ook de financiële kant krijgt veel aandacht, waarbij vooral de omvangrijke kosten worden benaderd terwijl de opbrengsten nauwelijks in beeld komen. Vooral de maatschappelijke kosten krijgen beleidsmatig veel aandacht. Over de individuele kosten is in het Klimaatakkoord overeengekomen dat de burger niet meer gaat betalen dan dat hij nu doet. Effect is dat iedereen lijkt te wachten tot het schip met subsidie van het rijk er aan komt. Volgens ons kost de transitie de burger geld, maar brengt hij ook een hoop op. Minder energiegebruik betekent verlaging van de maandelijkse lasten maar ook stijging van comfort van de woningen. De opbrengsten lopen over een lange periode en komen ook terug in de hogere waarde van het vastgoed.

De sociale opgave is de grootste en de lastigste: hoe krijgen we iedereen mee, hoe zorgen we dat iedereen beseft dat het noodzakelijk is en dat het ook veel oplevert, dat als we het niet doen de kosten nog veel groter zullen zijn, dat we ook in de toekomst een bewoonbare aarde aan onze kinderen na moeten laten. De activiteiten van de betrokken partijen moeten er op gericht zijn dat dit besef breed gaat leven in onze gemeenschap. In gemeenten waar de transitie al langer onderwerp van discussie is, is het draagvlak om aan het werk te gaan veel groter. Voorlichting over wat er gaat gebeuren is onvoldoende, nodig is om de mensen te betrekken, om meer te doen aan community-vorming.

Onze aanpak

Onze missie is het helpen van bewoners met energiebesparing. Goed luisteren hoe zij er zelf tegen aan kijken is hiervoor de basis. Samen met hen bekijken we hun situatie en kijken we naar wat er mogelijk is. We gaan in gesprek om hierop in te kunnen inspelen met voorstellen en te kijken wat ze zelf willen doen.

Als hoofdclusters voor onze activiteiten onderscheiden we:

- **Snel besparen:** We helpen bewoners bewust te maken van het belang van energiebesparing en met het nemen van kleine maatregelen.
- **Iedereen doet mee:** ook mensen met een kleine beurs moeten energie kunnen besparen. Samen met partners met een sociale invalshoek helpen we mensen met een kleine beurs hun energielasten omlaag te brengen met advies over en het aanbrengen van kleine maatregelen en met bewustmaking van eigen gedrag.
- **Advies:** We helpen eigenaren met een persoonlijk energieadvies over de aanpassing van hun huis met grotere maatregelen.
- **Samen met de burens:** waar het even kan geven organiseren we de advisering en aanpak samen met andere bewoners in een straat en buurt.

DS beschikt over kennis en vaardigheden die bewoners en organisaties optimaal kunnen ondersteunen bij de voorbereiding van de energietransitie, door fundamentele maatregelen. Om onze hoofdclusters te realiseren, hebben we van daaruit een menukaart samengesteld van activiteiten:

- Straatacties in buurten en op markten
- Fysiek loket
- Digitaal loket
- Workshops kennismaking energie: kleine maatregelen
- Workshops advies voor energiebesparing: isolatie van de woning
- Workshops herkenning van energiearmoede voor medewerkers van welzijnsinstellingen
- Organiseren bewonersavonden
- Huisbezoek advies kleine maatregelen
- Huisbezoek aanbrengen kleine maatregelen
- Huisbezoek (of telefonisch) advies grote besparingsmaatregelen,
- Idem huisbezoek met advies, maar dan gecombineerd met opnamen met een warmtecamera
- Maatadvies door een EPA-adviseur (betaald)
- Gezamenlijke trajecten in straten of buurten, waarbij de bewoners samen op weggaan om maatregelen uit te werken en aan te besteden.
- Afspraken maken met organisaties over aanleveren en helpen van mensen met dreigende energiearmoede. Het gaat hierbij om welzijnsorganisaties en andere organisaties in het sociaal domein en de woningcorporaties.

Historie

In 2012 start een aantal enthousiaste mensen met het gedachtegoed van Drechtse Stroom: Bewoners adviseren over maatregelen om hun energieverbruik terug te dringen, waarbij de nadruk ligt op isoleren. Dat levert immers direct resultaat op.

In 2014 krijgt het team een officiële karakter, Stichting Drechtse Stroom ziet het daglicht, na inschrijving bij de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst.

Via onderstaande projecten is op diverse manieren gewerkt en wordt nog gewerkt aan het verwezenlijken van onze idealen:

- **Woningisolatie met uitgangspunt van Passief Bouwen:** op de Augustijnenkamp is een woning op hoog niveau gerenoveerd.
- **Eerste hulp bij Energielekken (EHBE):** huurders helpen met kleine maatregelen om direct hun energielasten omlaag te brengen.
- **Individueel advies** (zo mogelijk met gebruik van infrarood camera): een eerste advies over energiebesparende maatregelen en een stappenplan om dat te realiseren.
- **Samen met de burens** (voorheen Blok-voor-Blok): samen een pakket van maatregelen opstellen en samen aanbesteden om daarmee tot lagere kosten te komen.
- **Zon Op Andermans Dak:** voor mensen die geen ruimte hebben op een eigen dak projecten organiseren voor zonnepanelen op andere daken binnen de 'Postcoderoosregeling'.
- **Energiemarkten en energiecafés i.s.m. het Platform Duurzaam Dordrecht:** Bewoners en ondernemers informeren over energiebesparing, materialen, installaties en het aardgasvrij maken van woningen.
- **Werkgroepen rond woningtypen:** Bewoners inventariseren welke aanpak geschikt is voor woning van diverse typen en bouwjaren.
- **Onderzoeken** van snelle uit te voeren maatregelen voor energiebesparing op basisscholen in de Drechtsteden.
- **Bestrijden Energie-armoede:** We informeren medewerkers van instellingen zoals welzijnsinstellingen, woningcorporaties en kerken over energiearmoede en de signalen die daarop wijzen, zodat hij dit kunnen herkennen en mensen tips kunnen geven. Zij geven ons ook een aantal adressen waar onze klusjesman direct energiebesparende maatregelen aanbrengt.

2021-2025

Met bundeling van een aantal activiteiten organiseren we projecten binnen de hoofdclusters. Het kan gaan om zelfstandige activiteiten, en ook aanbod aan gemeenten en andere partijen om hen te helpen bij een aanpak richting bewoners. Voor de financiering er van vragen we subsidie aan bij gemeenten en provincie en voeren we projecten uit in opdracht. Op elk van de vier hoofdclusters willen we de komende jaren projecten organiseren:

Snel besparen

Gebiedsgericht mensen benaderen en adviseren over kleine maatregelen. Momenteel hebben we hiervoor opdrachten in Crabbehof in Dordrecht en voor Hendrik-Ido-Ambacht.

Iedereen doet mee

Benaderen van mensen die vanuit andere organisaties worden voorgedragen om hen te adviseren over kleine maatregelen en daadwerkelijk de energielasten omlaag te brengen en daarmee energiearmoede te voorkomen. Momenteel hebben we hiervoor een opdracht van de provincie Zuid-Holland, waaraan we werken in Dordrecht en Zwijndrecht. Samen met de provincie, de gemeente Dordrecht en onze partners werken we aan voortzetting en uitbouw in een vervolg in 2021.

Dit sluit aan bij de aanpak van de provincie [Naar een inclusieve energietransitie voor iedereen](#) (april 2021) en een TNO evaluatie van onder meer ons pilotproject [Energietransitie bij minima achter de voordeur](#).

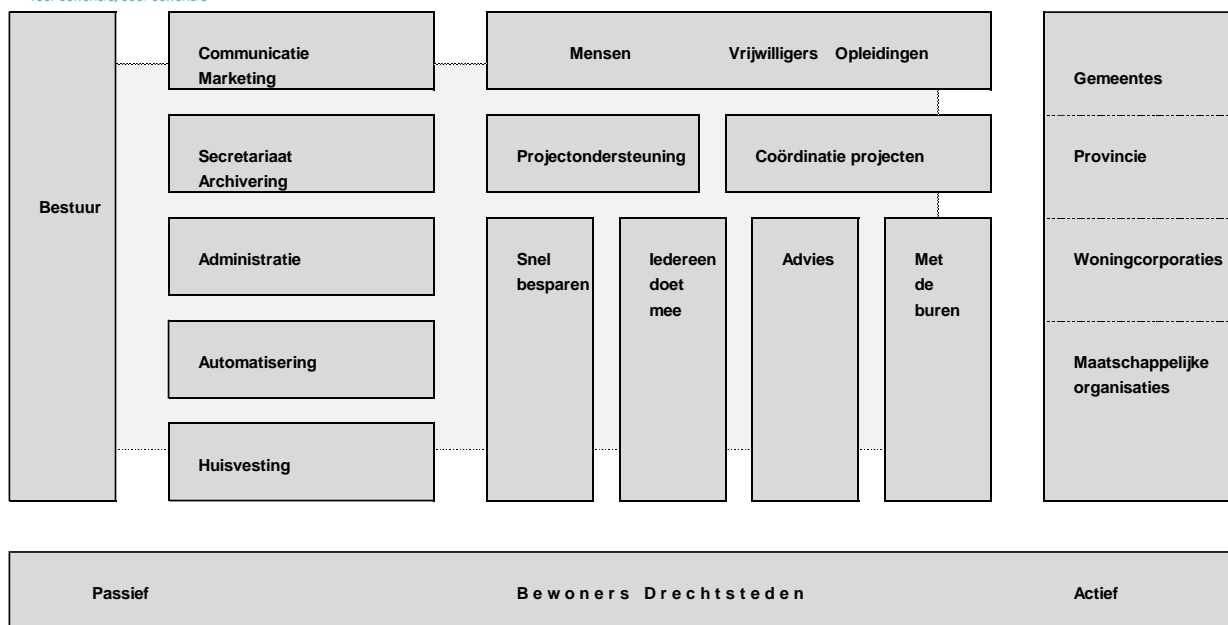
Advies

De afgelopen jaren hebben we op verzoek veel adviezen gegeven aan bewoners over isolatie van hun woning. Nadat dit werk in coronatijd op een laag pitje heft gestaan willen we het er na weer ter hand nemen.

Samen met de burens

De meeste projecten zijn voor 2021 afgerond. Na coronatijd willen we graag deze projecten weer ter hand nemen, als eerste een project in Hendrik-Ido-Ambacht, als vervolg op de Evertsenstraat.

Voor al deze activiteiten geldt dat het aantal wordt bepaald door beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers en professionals en van de mogelijkheden om de kosten te financieren. Voor de vrijwilligers geldt, dat ze bij voorkeur uit de betrokken gemeente moeten komen om beter de situatie ter plekke te kennen.

Samenwerking met gemeenten

De gemeenten in de Drechtsteden zijn bij de uitvoering van de energietransitie de centrale regisseur. Om tot een uitvoering op voldoende grote schaal te komen, is samenwerking onontbeerlijk, vrijwillig en in de vorm van gesubsidieerde opdrachten. Waar mogelijk ontvangen we subsidie voor de uitvoering ervan. We nemen ook graag opdrachten aan om de bewoners bij de energietransitie te betrekken.

Voorop staat dat we een onafhankelijke organisatie van burgers voor burgers zijn. Onze vrijwilligers zijn burgers die andere burgers graag willen helpen met energie besparen. We willen graag samen optrekken om het gemeenschappelijke doel te bereiken.

Daarnaast volgen we het gemeentelijke beleid positief kritisch, waarbij we gericht zoeken naar wegen om gezamenlijk de energietransitie te versnellen en betaalbaar te houden voor alle inwoners.

We beseffen daarbij dat er sprake moet zijn van een goede balans tussen uitvoering en lobby. De praktische uitvoeringskant staat bij ons voorop. Om projecten te ondersteunen én om de gemeenten te stimuleren vaart te maken met de uitvoering zullen wij daarnaast blijven lobbyen.

Organisatie

Zoals al gezegd, onze stichting is in transitie: van vrijwilligersaanpak naar een stevige hybride organisatie. Voor de uitvoering van onze activiteiten en projecten werken we veel met vrijwilligers. Met hun inzet hebben we de afgelopen jaren al veel bereikt. Om meer bewoners, organisaties en resultaten te bereiken, schakelen we sinds 2020 ook professionals in. De komende jaren willen we, om meer te bereiken, hier nog verder in gaan. Dat is noodzakelijk voor de continuïteit en zodat de voorwaarden voor de vrijwilligers goed geregeld zijn en het uiteindelijke resultaat. Daarvoor is nodig coördinatie vrijwilligers, inzet bij contacten met bewoners, externe communicatie, projectondersteuning, huisvesting, enzovoort.

Om al onze activiteiten te kunnen uitvoeren hebben we vorig jaar onze organisatie beter ingericht. We maken daarbij onderscheid tussen projecten en bouwstenen. De projecten vallen elk binnen één van de hoofdclusters: Snel besparen, Iedereen doet mee, Advies en Samen met de burens.

Dwars daar doorheen onderscheiden we een aantal bouwstenen, de voorwaarden die nodig zijn om de projecten goed uit te kunnen voeren: coördinatie vrijwilligers, communicatie en marketing, back office, coördinatie projecten, automatisering en huisvesting. Binnen het bestuur zijn de hoofdactiviteiten en de bouwstenen elk aan een bestuurslid toebedeeld, uiteindelijk is het bestuur wel gezamenlijk verantwoordelijk voor het geheel.

Onze resultaten

Onderstaand schema maakt in hoofdlijn de resultaten zichtbaar tot en met 2020, samengevat in projecten en ingeschatte bespaarde en opgewekte energie.

Met de aanpak van Samen met de burens hebben we in 22 projecten in totaal 2800 huiseigenaren benaderd. Van hen hebben er 300 daadwerkelijk maatregelen uitgevoerd in hun woningen. Daardoor is in totaal ca. 340.000 m³ gas bespaard, ofwel ruim 800 kg CO₂-uitstoot voorkomen. Dit leverde een investering in besparingsmaatregelen op van ca €1.5 miljoen.

Met de 7 projecten voor Zon-op-andermans-dak hebben we tot en met 2020 2200 zonnepanelen geïnstalleerd, die samen 600.000 kWh stroom per jaar opleveren. De projecten zijn goed voor een investering van ca. €800.000,-. Eind 2020 is één project (bijna 500 panelen) nog in aanleg en een ander (700 panelen) in ontwikkeling.

Sinds onze oprichting hebben we aan ruim 200 woningeigenaren gevraagd advies gegeven over de mogelijkheden om hun woning te isoleren. Al dan niet gecombineerd met een infraroodscan van hun woning. In 2020 is het aantal beperkt gebleven tot 36 vooral telefonische adviezen, als gevolg van de coronamaatregelen. In het najaar 2021 hopen we hier weer meer adviezen te kunnen geven.

Een aantal jaren geleden zijn we het project EHBE, Eerste hulp bij energielekken, gestart. Dit richtte zich op huurders om hen te helpen met kleine maatregelen en aanpassing van eigen gedrag een flinke energiebesparing te bereiken. We werkten hiervoor samen met Stichting Trivire. Door onvoldoende menskracht bij het aanbrengen van de kleine voorzieningen (tochtstrips, radiatorfolie e.d.) heeft dit project slechts een beperkte impact gehad.

Een aantal jaren hebben we, in opdracht van het Da Vinci College, de cursus Budgettering voor mensen in de schuldhulpverlening de module energiebesparing ingevuld,

In 2020 heeft het aanbrengen van kleine maatregelen en het bestrijden van energiearmoede een vervolg gekregen met opdrachten van de provincie en de gemeente Dordrecht. Van de provincie hebben we een opdracht gekregen voor de bestrijding van energiearmoede voor minimaal 50 bewoners (zie ook 'Iedereen doet mee'). Vanuit de RRE-subsidie welke de gemeente van het Rijk heeft gekregen heeft Dordrecht ons opdracht verleend om hen te helpen de eigenaar-bewoners in Crabbhof te benaderen voor kleine maatregelen en hen vouchers voor een aantal voorzieningen te geven.

Continuïteit en financiering

Stichting Drechtse Stromen werkt tot nu toe grotendeels met vrijwilligers. Met de inzet van professionals willen we onze slagkracht vergroten. Tot 2020 hadden we slechts beperkte uitgaven. Om deze te kunnen bekostigen benutten we de volgende bronnen:

- Eigen bijdrage bewoners.
- Giften en schenkingen.
- Subsidiering door overheden.
- Opdrachten voor de uitvoering van projecten.

De nadruk lag tot 2020 op de eerste twee posten. Met de uitbreiding van de werkzaamheden en het inschakelen van meer professionals zal de nadruk verschuiven naar de laatste twee posten.

Om alle activiteiten goed van de grond te laten komen achten we een aantal basisvoorzieningen nodig:

- Algemene coördinatie
- Backoffice: digitaal op orde, klantvolgsysteem, administratie
- Algemene communicatie
- Huisvesting

De kosten hiervan ramen we op minimum ca. €150.000,-.

Uit oogpunt van continuïteit geven we er de voorkeur aan om voor deze voorzieningen een structurele financiering te ontvangen. Waar dit niet of onvoldoende lukt zullen we deze posten als overhead bekostigd worden uit de projectopdrachten.

Werkgebied

Ons werkgebied beslaat de Drechtsteden. De meeste adviesvragen komen uit Dordrecht, Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. Een voorwaarde om in de andere gemeenten ook aan de slag te gaan is dat daar ook lokale vrijwilligers aan de slag gaan.

We werken lokaal. We zijn onderdeel van een breder netwerk, lokaal en landelijk. Lokaal werken we samen met andere organisaties op het gebied van energie, milieu en welzijn. We hebben een samenwerkingsovereenkomst met de Coöperatie Drechtse Energie en treffen andere organisaties binnen het Platform Duurzaam Dordrecht. Landelijk zijn we lid van HOOM en Energie Samen, waar we organisaties uit andere regio's en gemeenten ontmoeten en van elkaar leren.

Onze resultaten tot nu toe

Onderstaand schema maakt in hoofdlijn de resultaten zichtbaar tot en met 2020, samengevat in projecten en ingeschatte bespaarde en opgewekte energie.

overzicht resultaten (gereed gekomen projecten)								
Jaar	projecten/ locaties	deelnemers	maatregelen /panelen	besparing p.j. m3 gas	besparing p.j. KWh	opwekking p.j. KWh	besparing p.j. kg CO2	investering p.j. €
Advies aan huis								
2016		10						
2017		10						
2018		70						
2019		85						
2020		36						
totaal		211	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Samen met de burens								
2013	1	6	7	5.420	52.948	0	11.924	€ 6.200
2014		0	0	0	0	0	0	€ -
2015	6	57	111	58.320	569.728	24.000	140.928	€ 169.600
2016	6	22	42	18.800	183.657	6.000	44.516	€ 60.700
2017	6	145	440	194.920	1.904.173	12.000	435.136	€ 757.600
2018	2	6	6	0	0	12.000	6.312	€ 27.600
2019		0	0	0	0	0	0	€ -
2020		55	177	65.110	636.060	60.000	174.802	€ 449.000
2021		0	0	0	0	0	0	€ -
totaal	21	291	783	342.570	3.346.566	114.000	813.618	€ 1.470.700
Zon op Adermans dak								
2016	2	0	332			83.000	43.658	€ 116.612
2017	2	0	378			94.500	49.707	€ 132.769
2018	3	0	1.016			297.610	156.543	€ 356.860
2019		0	558			142.011	74.698	€ 195.992
2020		0	0			0	0	€ -
totaal	7	0	2.284	0	0	617.121	324.606	€ 802.231
tot. BVB+ ZOAD	28	291	3.067	342.570	3.346.566	731.121	1.138.224	€ 2.272.931

Jaarplan 2021

Voor 2021 geven we hier op basis van de bovenstaande ambities de te ondernemen activiteiten weer. Het aantal activiteiten is beperkt doordat we dit jaar nog met de belemmeringen van de coronapandemie te maken hebben. Voor de vakantieperiode blijft het beperken van de persoonlijke contacten met bewoners het uitgangspunt. Na de zomervakantie hopen we dat we hier weer mee aan de slag kunnen. Per onderdeel benoemen we als activiteiten:

Snel besparen

- Afronden opdracht Dordrecht voor Crabbehof, RRE1, mogelijk ok gericht op Wielwijk.
- Opdracht voor Crabbehof RREW, gericht op huurders, in samenspraak met Woonbron en Trivire
- Opdracht RREW voor Crabbehof, gericht op VVE's
- Opdracht Hendrik-Ido-Ambacht
- Opdracht Papendrecht

Iedereen doet mee

- Afronden opdracht PZH
- Vervolg geven in nieuw project, voortzetting en uitbouwen van deze activiteiten.

Advies

- Voortzetting advies op verzoek
- Uitbreiding hiervan naar de Drechtstedengemeenten in de Alblasserwaard

Samen met de burens

- Project Piet Heinstraat of een ander project in HIA, afhankelijk van voorkeuren bewoners
- Project Crabbehof, vanuit de voorgaande contacten en de resultaten vanuit de RRE-aanpak.
- Nieuw project in Dordrecht

Opleiden energievoaches

- Tweemaal een cursus voor nieuwe energievoaches, één in het voorjaar en één in het voorjaar. De basiscursus wordt ingevuld vanuit de coöperatie Hoom. Aanvullend verzorgen we zelf een lokale module om kennis te maken met Drechtse Stroom en inzicht te krijgen van de lokale situatie.

Communicatie

- Begin 2021 is onze nieuwe website gelanceerd. Daarmee beschikken we weer over een up-to-date kanaal met onze informatie.
- Regelmatig geven we, samen met Drechtse Energie, een nieuwsbrief uit om bekendheid te geven aan nieuwe ontwikkelingen en activiteiten.
- We beschikken over een LinkedIn, Facebook en twitteraccount. Hierop delen we regelmatig nieuws over de zaken die in de Drechtsteden spelen.
Voor onze eigen vrijwilligers en medewerkers geven we een aparte interne nieuwsbrief uit.

- Vanuit de eerdere projecten is veel kennis op gedaan. Dit jaar willen we werken aan het beter toegankelijk maken van deze kennis, zowel intern als extern.
- De hierboven genoemde activiteiten vergen de nodige ondersteuning: het werven van energiecoaches, het uitnodigen van bewoners om gebruik te maken van onze activiteiten.
- Een wens is om via partijen en bedrijven waar bewoners als eerste met vragen komen gerichte informatie te geven. Denk hierbij aan bouwmarkten waar mensen isolatiemateriaal kopen, installateurs, makelaars enz. Vooralsnog hebben we hier geen capaciteit voor gepland.

Volgen gemeentelijk beleid

- In 2021 stellen de gemeente een nieuwe versie van de Regionale Energiestrategie op. De nadruk hierbij ligt op het opwekken van energie. Daarom zal dit traject als eerste kritisch gevolgd worden door Drechtse Energie.
- In 2021 stellen de gemeenten de Transitievisie Warmte 2.0 vast, waarin zij een eerste uitwerking aangeven van de aanpak per wijk dan wel per buurt. Wij volgend dit proces kritisch en geven waar nodig een inhoudelijke reactie.
- Op basis van de Transitievisie Warmte per gemeente onderzoeken we waar en hoe we onze activiteiten het beste in kunnen zetten: waar ligt als eerste de nadruk op isoleren, in welke wijken moet de na te streven warmtebron nog worden bepaald, in welke wijken moet men in ieder geval denken aan all-electric oplossingen.
- Samen met Drechtse Energie organiseren we een discussie met HVC over het warmtenet, wat zijn de voorwaarden vanuit de burgers om voor het warmtenet te kiezen als warmtebron.